

เรื่องที่เจ้าของสิ่งล่วงล้ำลำน้ำควรรู้

ก่อน พ.ร.บ. การเดินเรือในน่านน้ำไทยมีผลบังคับใช้

ตามนโยบายของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ในการจัดระเบียบเรียบร้อยทางสังคมและแก้ไขปัญหาผู้บุกรุกพื้นที่สาธารณะอย่างเอาจริงเอาจังเพื่อทวงคืนทรัพย์สินของชาติให้กลับคืนมาเป็นของประชาชนคนไทยทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการจัดระเบียบรุดตู่สาธารณะ การแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนของกลุ่มธุรกิจหรือกลุ่มนายทุนในพื้นที่ต่างๆ

อีกปัญหาหนึ่งที่รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มอบนโยบายให้กรมเจ้าท่า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหานี้ นั่นคือ “สิ่งล่วงล้ำลำน้ำ” เพื่อควบคุมการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงไปใต้น้ำ ลำคลอง ทะเล ชายหาดสาธารณะประโยชน์ นำกลับมาเป็นของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ในการรักษาลำน้ำสำหรับพาณิชยนาวี

การเกษตรกรรม และการป้องกันอุทกภัย โดยให้ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ที่บางครั้งอาจเกิดความเข้าใจไม่ถูกต้อง ปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนโดยไม่ได้ขออนุญาตจากกรมเจ้าท่า เนื่องจากเข้าใจว่าเป็นการปลูกสร้างในที่ดินอันมีกรรมสิทธิ์ของตนแต่ที่ดินได้ถูกน้ำกัดเซาะจนกลายเป็นที่ทางน้ำและไม่ได้มีการทวงคืนกันจนกลายเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินไปแล้ว ก็ถือว่าเป็นการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำเข้ามาในที่ทางน้ำเช่นกัน ในขณะที่เดียวกันได้กำชับให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีความเหมาะสม สอดคล้องเป็นปัจจุบัน โดยบังคับใช้อย่างเข้มงวดและจริงจัง

กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในเรื่องนี้ ได้ทำการร่าง พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2560 ซึ่งได้

ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 ม.ค. 2560 และจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 23 ก.พ. 2560 โดยในบทบัญญัติจะเพิ่มอัตราโทษของความผิดเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยผิดกฎหมายให้มากขึ้นจากเดิม ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวกับพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำ จำเป็นต้องรู้เพื่อจะได้ปฏิบัติหรือดำเนินการให้ถูกต้อง

โดยเจ้าของ หรือผู้ครอบครองสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำทั้งที่ไม่เคยได้รับอนุญาตหรือเคยได้รับอนุญาตแต่ปลูกสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบที่ได้รับอนุญาตก่อนวันที่ 23 ก.พ. 2560 ต้องแจ้งต่อกรมเจ้าท่า หรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาที่สิ่งปลูกสร้างตั้งอยู่ตามแบบการแจ้ง ภายในวันที่ 22 มิ.ย. 2560 จากนั้นกรมเจ้าท่า จะแจ้งให้ทราบว่าจะออกใบอนุญาตให้ได้หรือให้ทำการรื้อถอนภายใน 60 วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับแบบการแจ้ง

กรณีออกใบอนุญาตไปแล้ว กรมเจ้าท่า จะแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองยื่นคำร้องเพื่อขอรับใบอนุญาต พร้อมชำระค่าปรับเพื่อการออกใบอนุญาตในอัตราตารางเมตรละไม่น้อยกว่า 500 บาท แต่

ไม่เกิน 10,000 บาท ซึ่งกรมเจ้าท่าจะดำเนินการออกใบอนุญาตให้ภายใน 120 วัน นับตั้งแต่วันที่รับเอกสารครบถ้วน

สำหรับกรณีไม่ได้รับการออกใบอนุญาต กรมเจ้าท่าจะออกคำสั่งให้ทำการรื้อถอน หรือแก้ไขสิ่งปลูกสร้างล่องลำลำนำนัน โดยกำหนดระยะเวลาให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี แต่ไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยกรมเจ้าท่าหรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่สิ่งปลูกสร้างล่องลำลำนำนันตั้งอยู่ แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อฟ้องศาล โดยมีโทษปรับตารางเมตรละไม่น้อยกว่า 500 บาท แต่ไม่เกินตารางเมตรละ 10,000 บาท หากเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรมเจ้าท่าหรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา กรมเจ้าท่าจะดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่องลำลำนำนัน โดยค่าใช้จ่ายจะเป็นของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งปลูกสร้างนั้น

หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งปลูกสร้างไม่เคยได้รับอนุญาต หรือเคยได้รับอนุญาตแต่ปลูกสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบที่ได้รับอนุญาต ก่อนวันที่ 23 ก.พ. 2560 ไม่ทำการแจ้งต่อกรมเจ้าท่าหรือ

สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาที่สิ่งปลูกสร้างล่องลำลำนำนันตั้งอยู่ ภายในวันที่ 22 มิ.ย. 2560 กรมเจ้าท่าหรือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค จะมีหนังสือแจ้งให้ทำการรื้อถอน หรือแก้ไขสิ่งปลูกสร้างล่องลำลำนำนันให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี แต่ไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อส่งฟ้องศาล มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับเป็นตารางเมตรที่ล่องลำลำนำนัน ในอัตราตารางเมตรละไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกินตารางเมตรละ 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ จะต้องถูกปรับเป็นรายวันวันละไม่เกินตารางเมตรละ 20,000 บาท หากไม่ปฏิบัติตามหรือจนกว่ามีการปฏิบัติตามแล้วเสร็จ ส่วนผู้ประสงค์จะทำการปลูกสร้างสิ่งล่องลำลำนำนัน ต้องดำเนินการขออนุญาตก่อนดำเนินการ หากฝ่าฝืนปลูกสร้างก่อนได้รับอนุญาต หรือปลูกสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบที่ได้รับอนุญาต ตั้งแต่วันที่ 23 ก.พ. 2560 จะถูกดำเนินการเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่องลำลำนำนันที่สำคัญ คือ ต้องมีลักษณะหรือสภาพไม่เป็นอันตรายต่อการเดินเรือหรือการสัญจร

ทางน้ำ เมื่อปลูกสร้างแล้วจะไม่ทำให้ทางน้ำเปลี่ยนแปลง การใช้ประโยชน์จะไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และต้องไม่รบกวนสิทธิต่างๆ ของผู้ที่อยู่ข้างเคียง ตลอดจนผลประโยชน์ของมหาชนโดยส่วนรวม นายศรศักดิ์ แสนสมบัติ อธิบดีกรมเจ้าท่า ได้ตั้งเป้าหมายในการดำเนินการกับผู้บุกรุกล่องลำลำนำนันทั่วประเทศ ให้ลดจำนวนลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ภายใน 1 ปี โดยเฉพาะผู้ประกอบการต่างๆ ที่รุกล้ำเชิงพาณิชย์

เมื่อกฎหมายที่ได้รับการปรับปรุงฉบับนี้มีผลบังคับใช้แล้ว ย่อมจะทำให้กลไกสำหรับการป้องกันปัญหาการรุกรานน้ำของไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเป็นการรักษาทรัพยากรน้ำ รักษาพื้นที่สาธารณะเพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดของประชาชนต่อไป สำหรับรายละเอียดการดำเนินการ ช่องทางและวิธีการแจ้งแนวทางปฏิบัติ ขอให้ติดตามข่าวสารจากกรมเจ้าท่า หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกฎหมายกรมเจ้าท่า โทร 0-2233-1311-8 ต่อ 252, 381